Fylkesmannen i Nord-Trøndelag
Noerhte-Tröndelagen fylhkenålma

Jan Ivar Sandnes
Skartnes
7760 SNÅSA

Vår dato:	Vår ref.:
10.11.2016	2016/4997
	Arkivkode:434.11
Deres dato:	Deres ref.:

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på gaupe i deler av Snåsa kommune

Jan Ivar Sandnes søkte muntlig om skadefellingstillatelse på ei gaupe i telefonsamtale onsdag 9. november kl. 09:50. Bakgrunnen for søknaden var dokumentert skade forvoldt av gaupe på et lam den 1. november d.å., samt kadaverfunn av lam høsten 2016 der det ikke var mulig å dokumentere skadeårsak. Fylkesmannen i Nord-Trøndelag avslår søknaden om skadefellingstillatelse på 1 gaupe. Begrunnelse for avslaget er at det etter fylkesmannens vurdering ikke er en akutt skadesituasjon og eventuelt uttak av gaupe betraktes mer som et bestandsregulerende tiltak og ikke et skadeforebyggende tiltak. Avslaget ble formidlet muntlig til søker kl. 13:40 torsdag den 10. november 2016.

Bakgrunnen for søknaden

Mandag den 7. november 2016 tok Jan Ivar Sandnes kontakt med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag for å diskutere eventuell skadefellingstillatelse på ei gaupe ved Skartnes i Snåsa kommune. Saksbehandler hos fylkesmannen tok kontakt onsdag den 9. november kl. 09:50. I forbindelse med telefonsamtalen fremmet Sandnes en muntlig søknad om skadefellingstillatelse på ei gaupe. Bakgrunnen for søknaden var dokumentert skade på et lam forvoldt av gaupe den 1. november, samt kadaverfunn av lam høsten 2016 der det ikke var mulig å fastslå skadeårsak. Besetningen til søker er av rasen villsau som går ute hele vinteren, inngjerdet ved gården.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge vedtok den 26. mai d.å. en kvote på 3 gauper for betingede fellingstillatelser. Av kvoten på 3 gauper er ingen ennå felt på skadefelling. Det ble imidlertid funnet ei død gaupe i Meråker 15. august og en gaupeunge ble påkjørt i Orkdal kommune den 24. september d.å. Disse skal belastes skadefellingskvoten jf. retningslinjene til rovviltforskriften § 7. Dette betyr at gjenværende skadefellingskvote for gaupe i region 6 nå er et dyr.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:
«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk….

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriftens § 9 sier følgende:
«§ 9. Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling

Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til
a)Områdets betydning som beitemark
b)Skadenes omfang og utvikling
c)Potensialet for fremtidige skader
d)Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Prinsipper for offentlig beslutningstaking
Naturmangfoldlovens formålsbestemmelse (§ 1):
«*Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur*».

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 26. mai 2016.

I følge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1280 ble det registrert 14,5 ynglinger av gaupe før jakt i 2016 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger, til tross for nedgang i bestanden fra i fjor. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene er på 14,7; også over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også i 2017 (antall familiegrupper før jakta i 2017). Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vurderer kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I følge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6 er skadeområdet utenfor det vedtatte yngleområdet for gaupe i region 6 og terskelen for å gi skadefellingstillatelse skal følgelig være lavere her enn i områder med mål om yngling. På bakgrunn av kunnskap innhentet fra det nasjonale overvåkingsprogrammet, Rovdata og forvaltningsplanen, samt nemndas vedtak av 26. mai d.å., anser Fylkesmannen i Nord-Trøndelag at kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 er tilstrekkelig ivaretatt. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, (jf. beskrivelse av kunnskapsgrunnlaget § 8), og mener derfor at føre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken. Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en

påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Søker har fått avslag på sin søknad om skadefellingstillatelse, og Fylkesmannen anser dermed ikke at §§ 10 - 12 som relevant i denne saken.

Fylkesmannens vurdering og konklusjon
Bestanden av gaupe i region 6 lå før jakt i 2016 over bestandsmålet for regionen på 12 årlige familiegrupper, jf. NINA rapport 1280. NINAs prognosemodell indikerer at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet for gaupe også i 2017. Rovviltnemnda skriver i vedtak av 26. mai d.å. at terskelen for innvilgelse av skadefelling differensieres i henhold til prinsippet om geografisk differensiering. Rovviltnemnda har i forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 sagt at Snåsa kommune ligger utenfor forvaltningsområde for gaupe. Terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse skal være lavere her enn i områder innenfor forvaltningsområdet.

Selv om terskelen for å innvilge søknader om skadefellingstillatelser på gaupe utenfor yngleområdet for gaupe er svært lav, ønsker ikke Fylkesmannen å gi fellingstillatelse med bakgrunn i det som, i dette tilfellet, i praksis dreier seg om et bestandsregulerende tiltak. Det er kun dokumentert begrensede skader forvoldt av gaupe i området, slik at et eventuelt uttak vil ha begrenset tapsreduserende effekt. Grunnlaget for søknaden er derfor i all hovedsak en dokumentert skade den 1. november d.å.. En eventuell tillatelse ville derfor hovedsakelig kun ha bestandsregulerende effekt.

I følge rovviltforlikets punkt 2.2.9 er det kvotejakt som skal være hovedvirkemiddelet for regulering av gaupebestanden og Fylkesmannen henviser derfor til den forestående kvotejakta på gaupe som starter den 1. februar 2017.

Fylkesmannens vedtak
Med hjemmel *lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9* har Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fattet følgende vedtak:

- Søknaden fra Jan Ivar Sandnes om skadefellingstillatelse på ei gaupe ved Skartnes i Snåsa kommune avslås.

Avslaget ble formidlet muntlig torsdag den 10. november 2016 kl. 13.40.

Klagerett
I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør

Inge Hafstad
Seniorrådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Snåsa kommune / Snåasen Tjielte	Sentrum	7760	Snåsa
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM